
Inhoud

Voorwoord	11
1 ODD (oppositieel opstandige gedragsstoornis)	13
1.1 Symptomen	13
1.2 Oorzaken	15
1.3 Cijfers	16
1.4 Behandeling	16
1.5 Toekomst	17
2 CD (antisociale gedragsstoornis)	19
2.1 Symptomen	19
2.2 Oorzaken	22
2.3 Cijfers	23
2.4 Behandeling	23
2.5 Toekomst	23
3 Hulpverlening	25
3.1 Onderzoek en diagnose	25
3.2 Begeleiding	27
3.3 Cursus: Minder boos en opstandig	30
3.4 Medicatie	31
3.5 Logeeropvang, dagopvang, opname, begeleid kamerwonen	33
3.6 Gedwongen jeugdbeschermingsmaatregelen	35
4 Opvoeding	37
4.1 Structuur	38
4.2 Regels	40
4.3 Communicatie	40

4.4	Op gedrag reageren: belonen, negeren en straffen	41
4.5	Problemen	44
4.6	Ouders, broers en zussen	50
4.7	Tips	53
5	Onderwijs	57
5.1	Schoolkeuze	57
5.2	Tips voor leerkrachten	60
5.3	Tips voor ouders met betrekking tot de school en de leerkrachten	62
6	Puberteit	65
6.1	Behandeling en medicatie	66
6.2	Regels	66
6.3	Problemen	67
7	Agressie	75
7.1	Agressief gedrag	75
7.2	Oorzaken	76
7.3	Triggers	77
7.4	Herkennen en beheersen	78
7.5	Invloed van buitenaf	79
7.6	Tips	80
8	Comorbiditeit	83
8.1	Gedrags- en ontwikkelingsstoornissen	83
8.2	Leerstoornissen	86
8.3	IQ	87
9	Financiële regelingen	89
9.1	TOG (Tegemoetkoming Onkosten Gehandicapten)	89
9.2	PGB (Persoonsgebonden Budget)	91
9.3	LGF (Leerling Gebonden Financiering/rugzakje)	93
9.4	Wajong (Uitkering jong gehandicapten)	94

Bijlage: Een pictogrammenbord maken	97
Nawoord	101
Meer informatie	103
Over de auteur	109

Opstandig, Dwars & Driftig

Handboek gedragsstoornissen ODD en CD voor ouders, leerkrachten en hulpverleners

Coby Hartog-Polkerman

ISBN 978 90 8850 072 5

NUR 848/895

© 2009 B.V. Uitgeverij SWP Amsterdam